

Preventivní prohlídky u praktických lékařů a stomatologů

VERZE 1.0

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Klára Benešová ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Petr Klika ¹ , Ondřej Šanca ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Jan Mužík ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹
Recenzenti:	¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Datum vytvoření dokumentu:	22. 11. 2023
Datum schválení poradou vedení UZIS:	22. 11. 2023
Citace:	Benešová K., Jarkovský J., Klika P., Šanca O., Klimeš D., Mužík J., Komenda M., Dušek L. Preventivní prohlídky u praktických lékařů a stomatologů. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2023 [cit. RRRR-MM-DD]. Dostupné z: https://www.nzip.cz/clanek/1781-preventivni-prohlidky-prakticti-lekari-stomatologove . ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	https://www.nzip.cz/datova-sada/173

1 Popis datové sady

1.1 Primární cíl

Datová sada slouží k hodnocení účasti populace ČR na preventivních prohlídkách u praktického lékaře a stomatologa od roku 2010 do posledního uzavřeného roku. Uživateli je umožněno údaje zjištěné v jednotlivých letech stratifikovat dle demografických charakteristik (pohlaví, věk, kraj bydliště).

1.2 Základní informace a definice

V rámci zveřejňování dat z [Národního registru hrazených zdravotních služeb \(NRHZS\)](#) vznikla datová sada přinášející informace o provedených preventivních prohlídkách u jednotlivých zdravotně pojištěných osob v ČR ve formě anonymizovaných dat. Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a je dostupná v národním katalogu.

Jeden záznam (řádek) datové sady obsahuje informaci o provedených preventivních prohlídkách u jedné zdravotně pojištěné osoby v průběhu jednoho roku; jde o tzv. osobo-rok. Prostřednictvím identifikátoru unikátní osoby tvořeného náhodně přiřazeným přirozeným číslem lze propojit záznamy téže osoby napříč celým dostupným časovým obdobím.

Preventivní prohlídka u praktického lékaře:

U zdravotně pojištěných osob je v jednotlivých letech sledováno vykázání alespoň jednoho kódu z následujícího seznamu výkonů (viz [Seznam zdravotních výkonů](#)):

- 01021 komplexní vyšetření praktickým lékařem
- 01022 opakované komplexní vyšetření praktickým lékařem
- 02021 komplexní vyšetření praktickým lékařem pro děti a dorost - dítě do 6 let
- 02022 opakované komplexní vyšetření praktickým lékařem pro děti a dorost - dítě do 6 let
- 02031 komplexní vyšetření praktickým lékařem pro děti a dorost - dítě nad 6 let
- 02032 opakované komplexní vyšetření praktickým lékařem pro děti a dorost - dítě nad 6 let

Osoba má nárok na 1 preventivní prohlídku každé 2 roky, u dětí do 3 let je frekvence preventivních prohlídek vyšší.

Preventivní prohlídka u stomatologa:

U zdravotně pojištěných osob je v jednotlivých letech sledováno vykázání alespoň jednoho kódu z následujícího seznamu výkonů:

- 00901 opakované komplexní vyšetření a ošetření registrovaného pojištěnce - preventivní prohlídka (do 1. 1. 2022), resp. preventivní prohlídka registrovaného pojištěnce (od 1. 1. 2022)
- 00946 opakované komplexní vyšetření a ošetření registrovaného pojištěnce - preventivní prohlídka I (do 1. 1. 2022), resp. preventivní prohlídka registrovaného pojištěnce - bez dokladu celoživotního vzdělávání (od 1. 1. 2022)

Dospělá osoba má nárok na 1 preventivní prohlídku a 1 pravidelnou prohlídku ročně, děti a těhotné ženy mají nárok na 2 preventivní prohlídky ročně.

Z technického hlediska vzniká tato datová sada kombinací údajů z datové věty AB (hlavičky dokladů o poskytnutých zdravotních službách) a datové věty AC (řádky těchto dokladů s údaji o jednotlivých poskytnutých zdravotních službách) dle Datového rozhraní NRHZS, pro bližší informace viz dokumentaci na webové adrese <https://www.uzis.cz/index.php?pg=registry-sber-dat--narodni-registr-hrazenych-zdravotnich-sluzeb>.

1.3 Interpretace a informační hodnota

Datová sada je odvozena z dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZZ). Jeden záznam (řádek) zachycuje jeden rok zdravotně pojištěné osoby, tj. demografické charakteristiky platné v daném roce a přehled absolvovaných preventivních prohlídek v daném roce. Osoba má v datové sadě tolik záznamů, v kolika letech u ní bylo evidované zdravotní pojištění (od roku 2010).

1.4 Informační limity

Data o zdravotních službách mimo veřejné zdravotní pojištění nebo služby nevykazované zdravotní pojišťovně nejsou v datové sadě zohledněny.

Z důvodu ochrany osobních údajů fyzických osob je limitována úroveň detailu popisných charakteristik (geografická lokalizace na úroveň kraje bydliště, u osob ve věku ≥ 95 let uvedena pouze hodnota 95).

1.5 Příklady použití

Na základě této datové sady lze hodnotit účast populace ČR na preventivních prohlídkách včetně časového vývoje. Kromě absolutního počtu preventivně vyšetřených osob lze hodnotit také podíl preventivně vyšetřených osob vůči celkovému počtu zdravotně pojištěných osob, a to souhrnně i s ohledem na pohlaví, věk a kraj bydliště (případně jejich kombinace).

Typické příklady využití dat:

- **Podíl populace s preventivní prohlídkou u praktického lékaře:** pro osoby zdravotně pojištěné ve vybraném roce hodnotíme, zda u nich byla v daném nebo předcházejícím roce provedena preventivní prohlídka. Preventivní prohlídky u praktického lékaře jsou hodnoceny v rámci dvouletého intervalu, jelikož osoba má nárok na všeobecnou preventivní prohlídku u praktického lékaře 1x za dva roky. Z tohoto důvodu nelze vyhodnotit účast za rok 2010, jelikož nejsou dostupná data za předchozí rok.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkem	-	49,7 %	51,2 %	52,5 %	53,9 %	55,4 %	56,5 %	57,5 %	57,9 %	58,7 %	56,3 %	55,2 %	58,2 %
Pohlaví													
Muži	-	49,5 %	50,7 %	52,0 %	53,3 %	54,9 %	56,1 %	57,0 %	57,3 %	58,1 %	55,9 %	54,5 %	57,5 %
Ženy	-	49,9 %	51,6 %	53,1 %	54,6 %	55,8 %	56,9 %	57,9 %	58,4 %	59,3 %	56,7 %	55,8 %	58,9 %
Věk													
0-4 let	-	96,2 %	96,7 %	96,8 %	96,9 %	97,1 %	97,1 %	97,1 %	97,3 %	97,4 %	97,4 %	97,4 %	95,6 %
5-9 let	-	92,2 %	92,7 %	92,9 %	92,8 %	93,1 %	92,9 %	92,8 %	93,0 %	92,9 %	92,6 %	91,4 %	89,4 %
10-14 let	-	91,7 %	92,6 %	92,7 %	92,7 %	93,0 %	93,0 %	92,9 %	92,9 %	92,8 %	92,3 %	91,1 %	89,5 %
15-19 let	-	85,7 %	86,3 %	87,3 %	87,9 %	88,4 %	88,8 %	88,8 %	88,9 %	89,0 %	87,9 %	87,3 %	86,1 %
20-24 let	-	42,7 %	44,8 %	46,6 %	47,5 %	48,7 %	49,9 %	51,1 %	51,7 %	52,6 %	50,6 %	48,3 %	51,3 %
25-29 let	-	35,0 %	37,1 %	39,0 %	40,4 %	41,9 %	43,3 %	44,2 %	44,5 %	45,5 %	42,7 %	40,5 %	44,0 %
30-34 let	-	34,9 %	36,7 %	38,9 %	40,0 %	41,2 %	42,6 %	43,6 %	43,7 %	44,6 %	42,0 %	40,0 %	43,7 %
35-39 let	-	35,1 %	37,0 %	38,8 %	39,8 %	40,9 %	42,4 %	43,5 %	43,7 %	44,5 %	41,7 %	39,9 %	43,6 %
40-44 let	-	36,5 %	38,4 %	40,3 %	41,4 %	42,7 %	44,4 %	45,4 %	45,4 %	46,1 %	43,3 %	41,8 %	45,7 %
45-49 let	-	37,8 %	39,6 %	41,3 %	42,5 %	43,9 %	45,7 %	46,9 %	47,1 %	47,8 %	45,0 %	43,6 %	47,5 %
50-54 let	-	41,3 %	43,0 %	44,6 %	47,1 %	48,8 %	49,8 %	50,6 %	50,7 %	51,4 %	48,3 %	47,2 %	51,6 %
55-59 let	-	42,0 %	43,6 %	45,4 %	47,8 %	49,7 %	50,7 %	51,7 %	52,0 %	52,6 %	49,1 %	48,4 %	52,4 %
60-64 let	-	43,6 %	45,1 %	45,8 %	47,7 %	49,4 %	50,3 %	51,4 %	51,8 %	52,5 %	48,7 %	48,1 %	52,4 %
65-69 let	-	44,4 %	46,2 %	47,5 %	50,6 %	52,6 %	53,4 %	54,6 %	55,2 %	56,7 %	53,2 %	52,6 %	57,2 %
70-74 let	-	43,7 %	45,3 %	46,8 %	49,3 %	51,3 %	52,8 %	54,1 %	54,9 %	56,4 %	53,3 %	52,7 %	57,1 %
75-79 let	-	40,8 %	42,6 %	44,0 %	46,3 %	48,6 %	50,5 %	51,6 %	52,4 %	53,8 %	50,7 %	50,1 %	54,7 %
80-84 let	-	37,9 %	39,6 %	41,0 %	42,9 %	44,8 %	46,5 %	47,5 %	48,3 %	50,1 %	47,1 %	45,9 %	50,1 %
85-89 let	-	34,9 %	36,5 %	37,6 %	39,5 %	41,1 %	42,9 %	43,6 %	44,5 %	46,1 %	43,2 %	41,5 %	45,9 %
90-94 let	-	32,2 %	33,8 %	35,3 %	36,9 %	38,0 %	39,7 %	40,0 %	41,0 %	42,1 %	39,8 %	38,4 %	42,2 %
95+ let	-	29,4 %	30,5 %	31,9 %	34,1 %	34,4 %	36,8 %	36,9 %	38,9 %	39,6 %	38,0 %	36,0 %	38,8 %
Kraj bydliště													
Hlavní město Praha	-	45,5 %	47,1 %	48,5 %	50,3 %	52,2 %	53,7 %	55,1 %	55,7 %	56,9 %	54,9 %	54,2 %	57,2 %
Středočeský kraj	-	48,6 %	49,7 %	50,9 %	52,5 %	53,9 %	55,3 %	56,6 %	57,1 %	58,0 %	55,9 %	55,1 %	57,8 %
Jihočeský kraj	-	52,2 %	53,3 %	54,3 %	55,1 %	56,3 %	57,2 %	57,5 %	57,5 %	59,1 %	56,8 %	55,6 %	59,0 %
Plzeňský kraj	-	45,3 %	46,4 %	47,7 %	48,6 %	49,9 %	51,2 %	51,9 %	52,2 %	53,2 %	51,2 %	49,4 %	51,5 %
Karlovarský kraj	-	51,4 %	52,9 %	54,2 %	55,6 %	57,3 %	57,9 %	58,2 %	57,5 %	57,9 %	56,1 %	54,8 %	57,5 %
Ústecký kraj	-	53,9 %	56,2 %	57,9 %	59,3 %	61,1 %	62,5 %	63,3 %	62,9 %	63,0 %	59,7 %	58,6 %	61,7 %
Liberecký kraj	-	50,3 %	51,9 %	53,7 %	55,2 %	56,4 %	57,3 %	58,0 %	58,5 %	59,7 %	57,5 %	56,8 %	59,5 %
Královéhradecký kraj	-	48,8 %	50,0 %	51,5 %	53,1 %	54,3 %	55,6 %	56,4 %	57,3 %	58,7 %	57,1 %	56,8 %	59,2 %
Pardubický kraj	-	51,9 %	53,1 %	54,3 %	55,5 %	56,8 %	58,1 %	58,7 %	59,0 %	59,8 %	56,6 %	55,1 %	58,1 %
Kraj Vysočina	-	47,7 %	48,7 %	49,7 %	51,3 %	52,9 %	54,4 %	55,2 %	56,0 %	57,5 %	55,1 %	54,5 %	57,6 %
Jihomoravský kraj	-	48,2 %	49,2 %	50,3 %	51,4 %	52,7 %	53,9 %	55,1 %	55,6 %	56,3 %	54,2 %	53,0 %	56,2 %
Olomoucký kraj	-	54,0 %	55,8 %	57,0 %	58,8 %	60,2 %	60,6 %	61,1 %	61,5 %	62,2 %	59,1 %	58,1 %	62,0 %
Zlínský kraj	-	50,5 %	52,5 %	54,0 %	55,3 %	56,5 %	57,2 %	57,7 %	57,7 %	58,1 %	55,8 %	54,6 %	57,8 %
Moravskoslezský kraj	-	52,8 %	54,9 %	56,3 %	57,8 %	59,0 %	60,4 %	61,7 %	62,3 %	62,6 %	59,7 %	58,4 %	61,4 %

- **Podíl populace se zubní preventivní prohlídkou:** pro osoby zdravotně pojištěné ve vybraném roce hodnotíme, zda u nich byla v daném roce provedena preventivní prohlídka.

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkem		57,6%	58,1%	54,6%	54,2%	54,0%	54,7%	54,8%	54,8%	54,4%	55,0%	51,7%	52,7%	51,7%
Pohlaví	Muži	54,0%	54,4%	50,8%	50,5%	50,1%	50,9%	51,0%	51,0%	50,6%	51,1%	48,0%	48,8%	48,3%
	Ženy	61,1%	61,6%	58,2%	57,8%	57,7%	58,4%	58,5%	58,4%	58,1%	58,7%	55,3%	56,5%	54,9%
Věk	0-4 let	44,5%	47,3%	39,3%	38,4%	37,2%	37,3%	36,9%	37,0%	37,4%	38,2%	35,9%	37,0%	36,4%
	5-9 let	74,6%	75,8%	72,2%	72,2%	72,0%	72,4%	72,3%	72,2%	71,3%	71,4%	67,5%	69,1%	66,5%
	10-14 let	72,3%	73,4%	70,8%	70,5%	70,3%	70,9%	71,1%	71,1%	70,2%	70,9%	66,4%	68,3%	66,7%
	15-19 let	63,6%	64,0%	60,9%	61,0%	61,0%	61,7%	62,1%	62,1%	61,9%	63,2%	60,1%	62,2%	60,5%
	20-24 let	54,0%	53,8%	49,4%	48,7%	47,9%	48,1%	47,8%	47,3%	47,0%	48,2%	46,9%	48,4%	47,0%
	25-29 let	56,6%	56,0%	50,2%	49,1%	48,1%	48,3%	48,1%	47,6%	46,9%	47,1%	44,2%	44,9%	43,0%
	30-34 let	62,2%	61,5%	56,7%	55,3%	54,0%	54,1%	53,4%	52,7%	51,6%	51,5%	48,3%	49,0%	47,0%
	35-39 let	64,5%	64,4%	60,9%	60,1%	59,2%	59,4%	58,9%	58,2%	56,8%	56,6%	52,8%	53,0%	50,6%
	40-44 let	62,6%	62,7%	59,9%	59,8%	59,7%	61,0%	60,9%	60,9%	60,1%	60,2%	56,6%	56,8%	54,8%
	45-49 let	61,6%	61,7%	58,9%	58,3%	57,9%	58,8%	59,2%	59,4%	59,3%	60,1%	57,1%	57,9%	56,7%
	50-54 let	60,6%	60,7%	58,1%	57,6%	57,4%	58,1%	58,2%	58,2%	57,8%	58,3%	55,2%	56,2%	55,3%
	55-59 let	59,1%	59,5%	56,9%	56,7%	56,5%	57,3%	57,5%	57,7%	57,3%	57,9%	54,7%	55,5%	54,4%
	60-64 let	56,7%	57,3%	55,0%	55,1%	55,3%	56,5%	56,8%	57,0%	56,8%	57,4%	53,9%	54,8%	53,8%
	65-69 let	53,9%	54,8%	52,3%	52,5%	52,8%	54,0%	54,3%	54,8%	54,9%	55,9%	52,5%	53,6%	53,2%
	70-74 let	48,4%	49,8%	47,9%	48,2%	48,9%	50,1%	50,7%	51,1%	51,2%	52,0%	48,3%	49,4%	49,6%
	75-79 let	39,8%	41,4%	39,7%	40,4%	41,6%	43,3%	44,3%	44,9%	45,3%	46,4%	42,7%	43,9%	44,6%
	80-84 let	29,7%	31,1%	29,2%	29,8%	30,8%	32,5%	33,5%	34,4%	35,2%	36,5%	33,5%	34,8%	36,0%
	85-89 let	20,1%	21,3%	19,4%	19,6%	20,7%	21,9%	22,7%	23,3%	23,6%	24,5%	22,2%	23,5%	24,9%
	90-94 let	14,2%	14,5%	12,6%	12,5%	12,7%	13,3%	14,0%	13,8%	14,1%	14,7%	12,8%	13,7%	14,9%
95+ let	8,7%	8,7%	7,6%	7,5%	8,0%	8,7%	9,0%	8,6%	8,7%	8,6%	7,1%	7,4%	7,5%	
Kraj bydliště	Hlavní město Praha	54,0%	54,3%	48,6%	47,7%	47,3%	47,9%	47,6%	47,4%	46,7%	46,7%	42,9%	43,7%	41,5%
	Středočeský kraj	56,3%	57,0%	53,2%	53,0%	52,8%	53,4%	53,7%	53,4%	52,9%	53,4%	49,7%	50,9%	48,9%
	Jihočeský kraj	59,7%	60,4%	58,0%	57,5%	56,3%	57,6%	58,0%	57,8%	57,4%	57,5%	53,9%	55,3%	54,3%
	Plzeňský kraj	61,0%	61,2%	57,9%	57,5%	57,6%	58,5%	58,3%	58,6%	58,5%	58,4%	55,4%	56,7%	55,6%
	Karlovarský kraj	51,5%	52,1%	49,2%	49,2%	49,1%	49,3%	49,3%	49,5%	48,8%	49,6%	46,5%	46,5%	44,9%
	Ústecký kraj	53,7%	54,0%	50,9%	50,2%	50,1%	51,0%	51,4%	51,1%	50,2%	50,6%	48,2%	49,5%	47,8%
	Liberecký kraj	59,7%	60,1%	56,9%	56,5%	56,2%	57,4%	57,3%	57,0%	56,8%	56,0%	53,3%	54,6%	52,8%
	Královéhradecký kraj	61,5%	61,6%	58,9%	58,5%	58,0%	58,5%	58,4%	58,3%	57,4%	58,7%	55,5%	56,9%	55,4%
	Pardubický kraj	60,1%	60,4%	57,5%	57,1%	56,7%	57,5%	57,7%	58,3%	57,9%	58,3%	55,4%	56,5%	55,8%
	Kraj Vysočina	62,3%	62,9%	60,6%	60,3%	60,0%	59,6%	60,6%	60,0%	59,2%	59,3%	55,4%	57,2%	57,3%
	Jihomoravský kraj	57,0%	57,1%	52,9%	52,3%	52,0%	53,2%	53,2%	53,4%	53,2%	54,2%	51,2%	52,7%	51,7%
	Olomoucký kraj	61,3%	61,7%	58,3%	58,1%	57,8%	58,8%	59,0%	59,1%	58,6%	60,1%	57,4%	58,3%	58,4%
	Zlínský kraj	61,2%	61,5%	58,4%	58,4%	58,1%	59,4%	59,0%	59,9%	60,3%	61,3%	58,5%	59,5%	59,9%
	Moravskoslezský kraj	59,3%	59,9%	57,1%	57,2%	57,4%	58,0%	58,0%	57,9%	58,1%	59,3%	55,8%	56,8%	56,4%

1.6 Ochrana osobních údajů a identity právnických osob

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

Pro odstranění rizika identifikace fyzických osob jsou data kompletně anonymizována. Časové údaje jsou prezentovány pouze v ročním souhrnu, geografické údaje pouze na úroveň kraje bydliště a věk není od 95 let dále rozlišován.

1.7 Klíčová slova

NRHZS, prevence, preventivní prohlídka, praktický lékař, PL, PLDD, stomatolog, zubař

1.8 Klasifikace dle EuroVoc

-

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: 1 x ročně za uzavřený kalendářní rok
- Formát datové sady: csv
- Počet záznamů: 135 212 841
- Počet popisných atributů: 7
- Velikost: 3,95 GB
- Odborný garant: Jiří Jarkovský

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datové sady je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

4 Agregace a transformace dat

Detailní záznamy obsažené v datech NRHZS byly agregovány a transformovány do podoby, která umožňuje hodnotit účast na preventivních prohlídkách v populaci České republiky. Při identifikaci osob s preventivní prohlídkou a následném vytváření jednotlivých záznamů této datové sady byly využity definice uvedené v kapitole 1.2.

5 Atributy datové sady

1. Identifikátor unikátní osoby

- Název parametru: id_pacient
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: identifikátor unikátní osoby umožňující propojení záznamů napříč jednotlivými roky
- Možné hodnoty: přirozené číslo

2. Rok

- Název parametru: rok
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: hodnocený rok, ke kterému jsou vztaženy parametry popisující osobu (demografické charakteristiky, preventivní prohlídky)
- Možné hodnoty: 2010 až poslední uzavřený rok

3. Pohlaví

- Název parametru: pohlavi
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: pohlaví
- Možné hodnoty:
 - 1 – muž
 - 2 – žena

4. Věk

- Název parametru: vek
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: věk k 31. 12. hodnoceného roku
- Možné hodnoty:
 - 0 až 95 let (u osob starších 95 let zůstává uvedena hodnota 95)

5. Kraj bydliště

- Název parametru: kraj_bydliste
- Datový typ: string
- Popis parametru: kraj bydliště v hodnoceném roce
- Možné hodnoty:
 - CZ010 – Hlavní město Praha
 - CZ020 – Středočeský kraj

- CZ031 – Jihočeský kraj
- CZ032 – Plzeňský kraj
- CZ041 – Karlovarský kraj
- CZ042 – Ústecký kraj
- CZ051 – Liberecký kraj
- CZ052 – Královéhradecký kraj
- CZ053 – Pardubický kraj
- CZ063 – Kraj Vysočina
- CZ064 – Jihomoravský kraj
- CZ071 – Olomoucký kraj
- CZ072 – Zlínský kraj
- CZ080 – Moravskoslezský kraj
- CZ099 – neurčeno

6. Preventivní prohlídka u praktického lékaře

- Název parametru: preventivni_prohlidka_PL
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: u osoby byla v hodnoceném roce vykázaná preventivní prohlídka u praktického lékaře pro dospělé nebo děti a dorost
- Možné hodnoty:
 - 0 – ne
 - 1 – ano

7. Preventivní prohlídka u stomatologa

- Název parametru: preventivni_prohlidka_stomatolog
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: u osoby byla v hodnoceném roce vykázaná preventivní prohlídka u stomatologa
- Možné hodnoty:
 - 0 – ne
 - 1 – ano